

כניסת השבת - ירושלים 6:32

עלון לפרשת השבוע צאת השבת - ירושלים 7:44. ר"ת 8:21

פרשת כי תבא - אלול! (תשפ"ו)

השמחה והקדושה בישיבת הארץ

"והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלקיך נותן לך נחלה וירשתה וגו'" (כז, א). ידועים דברי ה"אור החיים" הק' "והיה לשון שמחה, להעיר שאין לשמוח אלא בישיבת הארץ". והביאור הוא שעל אף שלפעמים יש בישיבת הארץ צער ונסיונות לרוב, בכל אופן יתחזק האדם ויעודד את עצמו ויקיים מצות ישוב ארץ ישראל בשמחה, כי קיום מצות ישיבת ארץ ישראל מוליד קדושה וטהרה בלב האדם.

וה"חתם סופר" (בפר' ואתחנן) מוסיף, והוא סגולה נפלאה, כי אפילו הזכרת הארץ המקודש מוליד קדושה בלב השומע, כמו שבטומאה לא ישמע על פיך (שמות כג, יג), וכן כל האומר "רחב רחב" (מגילת טו), כך ההיפוך בהזכרת ארץ הקדושה ואנשי קודש, כגון שמות חכמים ושמות המסכתות והפרשיות בתורה וספרי הנביאים - היא סגולה להתקדש ולהיטהר.

וכן כתב השל"ה הק' בהקדמתו (מובא בספר "שפתי ישנים" שחיבר הגאון רבי שבתאי משורר בס' מפראג בעל מחבר "שפתי חכמים" על פירש"י עה"ת, שם כלל שמות המחברים והספרים עד זמנו), ראיתי וקיבלתי, אף מי שהוא עם הארץ גמור ואינו מבין שום דבר, ומצטער מאוד על מיעוט הבנתו, וקורא בכל לבו שמות של תורה שבכתב ותורה שבעל פה, ובוכה על שאינו מבינם, אז הוא מרוצה להשי"ת ויזכה לזה לעתיד לבוא, ובתנאי שיסייע בכל כוחו לעזור לאותן המבינים בהם, וקריאת השמות תועיל להיות נחשב כאילו הבין ולמד כולם.

טעם מצות הביכורים - הכרת הטוב

ה"כלי יקר" מבאר טעם מצות הביכורים, להכניע רום לבבם, אשר אחר ירושה וישיבה ישיאם לבם לומר כי להם הארץ ובכוחם ירשוה וישכחו את השי"ת. ועל זה אמר הכתוב "והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלקיך נותן לך", כי באמת לא בתורת ירושה אתה בא אל הארץ, אלא מהשי"ת נתונה לך הארץ במתנה, על מנת להחזיר אליו גמולו ולשמוח כל מצוותיו. על כן מצוה התורה את מצות ביכורים, שיעקר הטעם של מצוה זו הכרת הטוב וההכנעה וההשתעבדות אל השם יתברך.

ובהבאת הביכורים מעיד האדם על עצמו כי מאת השי"ת היתה הארץ לי למנה ומתנה. וזהו שנאמר "ולקחת מראשית", "ונתת" לא נאמר אלא "ולקחת", לומר לך שמראשית זה אשר תביא בית ה' הודיה וכבוד לשמו יתברך, ממנו תזכה בכל פרי האדמה אחר שכבר הודית. כי ארץ זו לא תיקרא "ארץ" כי אם אחר הבאת ראשית הביכורים. הרי הבאה זו היא הגדה האמורה בפסוק "הגדתי היום" (ואומר "הרי זה ביכורים" - ומברך "אשר

קדשנו במצוותינו וציונו להפריש ביכורים", מובא ב"דרך אמונה" ביכורים ב, יט).

והנה כאשר האדם מביא את עצמו לעבודת השי"ת וללימוד התורה במסירות נפש, ועוד במקום אשר יבחר ה', הרי ודאי שהוא מעיד שכל מה שיש לו הוא מאדון הכל. ובזה הוא מקריב להשם יתברך את עצמו והוא מעין ביכורים שמביא את הראשית - ראשית שנותיו, ראשית יומו, ראשית חפצו, ראשית תשוקתו, כל מה שרצה לשמור לעצמו, הוא נותן לבורא כל עולמים. בזה הוא עולה ומתעלה לדרגה של מביא ביכורים, וזוכה בזה לכל הברכות המובטחות בפרשה זו.

אילו היו מרגישים במתיקות התורה

"ושמחת בכל הטוב" (כז, יא). אומר ה"אור החיים" הק' במאמרו הנפלא והידוע, "אין טוב אלא תורה, שאם היו בני אדם מרגישים במתיקות ועריבות טוב התורה, היו משתגעים ומתלהטים אחריה, ולא יחשב בעיניהם מלוא עולם כסף וזהב למאומה, כי התורה כוללת כל הטובות שבעולם".

כיום בדור של הגזירות והקיצוצים, פיתויים ובלבולים, שרואים את הלימודים בשקידתם המופלאה למרות כל הקשיים, חשים אנו היטב את דברי האור החיים הק', שכל עניני הממון אינם נוגעים לאלה אשר כל מגמתם ומעיינם בתורה הק', ומקיימים הם בעצמם את המאמר הנ"ל. ואין לך הכנה גדולה יותר לראש השנה מחיים אלו שמוסרים את הנפש למען התורה ולומדיה, ובזכות זה נזכה ל"תכלה שנה וקללותיה ותחל שנה וברכותיה".

שהעושר לא ישנה את האדם

"ובאו עליך כל הברכות והשיגוך", (כח, ב). לשם מה כפילות הלשון, אם כבר "באו עליך כל הברכות" ודאי גם "והשיגוך"? בנוהג שבעולם ביאר הגה"צ ר' יעקב גלינסקי זצ"ל, אדם מתברך בברכה וכבר עולה הוא שלב. מחליף דירה ומכונית וצורת דיבור... באה ברכה נוספת, וכבר צריכים להתקשר למודיעין כדי לברר את כתובתו החדשה... ואז מסתכלים בעינית שבדלת ולא מזהים את האורחים, ואומרים באינטרקום ש"בעל הבית איננו"...

לא זו הדרך "והשיגוך" - שלא תשתנה, שתישאר באותו מקום, שלא תשנה מאכסניה שלך, שתישאר אותו אדם, אותה אישיות. פעם אחת הייתי אצל רבינו הסטייפלר זצ"ל, מוסיף הגר"י גלינסקי זצ"ל, בעת שנכנסה אליו נכדתו והראתה לו מסטיק. יודעים מה זה? פלסטילינה ללעיסה. "סבא" שאלה, "יש לזה

הכשר? פנה אלי ואמר: "פני הדור! לא שואלים אם צריך לאכול, אם ראוי לאכול, אם רצוי לאכול, שואלים רק על ההכשר..."

לאריכות ימים ושנים

מעשה באחד המתפללים בבית כנסת בבני ברק, תימני ישיש, שהיה תמיד מבקש להעלותו לקריאת הקללות. כששאלוהו אודות בקשתו התמוהה, סיפר שכשהיה צעיר לימים בבית הכנסת בתימן, בני הקהילה היו בורחים, פחדו לעלות לתורה בעליית הקללות, והנה הרב קרא לו ואמר: "אם תשאר ותעלה לתורה אני מברך אותך באריכות ימים". עשה כדברי הרב, מאז המשיך במנהגו זה כל חייו. הוא נפטר קרוב לגיל מאה. (עלון "נר לשבת")

רמז נפלא במנין דפי הש"ס

בחלוף כמה ימים התאריך שבו התקבלה התקנה של "הדף היומי", ט' אלול תרפ"ג, מסר לנו מגיד שיעור ידוע בדף היומי ב"אור יהודה", בשם מגיד המישרים הרב שלמה לוינשטיין, שהגימטריא של שמו המלא של מייסד "דף היומי" יחד עם התאריך שבו התקבלה התקנה בכנסיה הגדולה, נותן מנין דפי הש"ס. מאיר יהודה בן יעקב שמשון שפירא דף יומי ט' אלול תרפ"ג = 2711, והם הם בדיוק מנין דפי הש"ס לפי סדר "דף היומי". מוירידיג!

תכלה שנה וקללותיה

מורנו הגאון ר' מאיר שפירא זצ"ל, נפטר ללא זרע של קיימא. וידוע בשם ה"אמרי אמת", שאת כל כוח ההולדה שהיה לר' מאיר שפירא זצ"ל, הוא הכניס בתקנה הזאת (וכן אמר ה"אמרי אמת" גם על פירוש "האור החיים" הק', שאת כל כח ההולדה הכניס בפירושו על התורה). לכן סגולה גדולה ונפלאה לזרע של קיימא להתחבר ולהתחזק בלימוד "דף היומי". ובימי הרחמים והסליחות מן הראוי שכל אחד יקבל על עצמו בל"ג להצטרף ללימוד דף היומי ולהתחזק בו בכל לבו ונפשו. וכל לומדי "דף היומי" הרי נחשבים כתלמידיו ובניו של אותו גאון דיע"א. שיהיה מליץ יושר, שנזכה לכתובה וחתימה טובה, שנת עזרה וישועה, ברכה והצלחה, ולהגדיל תורה ולהאדירה מתוך בריות גופא ונהורא מעליא.

בשבת זו כי תבא מקיימים את תקנת עזרא המבואר במגילה (לא:), שיהיו קורין קללות שבמשנה תורה קודם ראש השנה, מאי טעמא אמר אביי כדי שתכלה שנה וקללותיה ותחל שנה וברכותיה. וכתבו התוס' שמפסיקים בפרשה אחרת לפני ר"ה (והשנה פ' נצבים) כדי לא להסמיך הקללות לר"ה.

שתי השבתות האחרונות של השנה

ידועים דברי רבינו המשגיח ר' אליהו לופיאן זצ"ל (שהיאצייט שלו חל בכ' אלול), שאפשר לתקן בשבוע האחרון את כל השנה, בכל יום את כל הימים הקודמים, כי הכל הולך אחר החיתום, ולכן מן הראוי להתחזק בזה בימים אלה.

וכן אילו שמרו ישראל שתי שבתות מיד נגאלים (שבת קיח:), הרי ודאי ראוי להשתדל לקבל שבת בשבתות האחרונות כמה דקות לפני הזמן (ובודאי לא לעבור ח"ו את זמן קבלת השבת), ויהיה בזה תיקון וזכות נוראה לפני יום הדין הבעל"ט, ששבת קודש בעצמה תהיה מליצת יושר עלינו ועל כל עם ישראל לשנה טובה ולהכתב ולהחתם לחיים טובים.

מרגלא בפומיה ה"דברי חיים" מצאנו זצ"ל

"תיכף בתקוע שופר בר"ח אלול - אפילו תולעת הרוחשת תחת האבן בעומק האדמה מתרגשת ומתעוררת מאימת יום הדין הבא עלינו לטובה ומכל שכן אדם מישראל". (ה"דברי חיים" הוא גם בעל הסגולה שלימוד בספר הקדוש "תומר דבורה", הוא סגולה נפלאה להינצל מהמחלה הנוראה, ורבים רבים עשו ונבס"ד עלתה זה בידם, ומצוה לפרסם).

תשובה מאהבה ע"י לימוד התורה

השב מאהבה נעשים לו הזדונות לזכויות, וכל כזית נבילה שאכל הו"ל כאילו אכל קרבן פסח בירושלים וכדומה. (מובא בדרשת "חתם סופר" לשבת שובה תקע"א ד"ה הוא יפתח לבנו). וב"תפארת שלמה" בסוף תענית כתב, נ"ל דמהאי טעמא נמי מנהג ישראל לשיר את ה"אשמנו" ביום כיפור (וכן נוהגים בני ספרד בפיוט "חטאנו לפניך רחם עלינו" וכו'), והרי קינה מביע ליה, אמנם הוא בא לרמז שכל העבירות נתהפכו לזכויות, וראוי לשורר עליהם כעל זכויות. ראו כמה גדולה תשובה אהבה, ואת זה משיגים רק על ידי לימוד התורה בכלל ומסכת קידושין בפרט. אשרינו מה טוב חלקנו.

לרפואת ישי בנימין בן יעל לרפואת טעמא פרומט בת רחל ריקלא לרפואת מרגלית בת מרים שאשא לרפואת מצדה בת רחל לרפואת הינדא דיסל בת אסתר פראדל לרפואת ברינדל שרה בת ריצל צביה	לרפואת ר' יחיאל מיכל בן מרים גיטל לרפואת פסח יהודה בן רבקה לרפואת חיים עזרא הכהן בן שרה לאה לרפואת דוד מאיר בן גילה לאה לרפואת רפאל בן שושנה רייזא לרפואת תניא ברכה בת נעמי לרפואת יהודה בן מעיין פרחא
לע"נ לב בן יחיאל ז"ל לע"נ רייזל בת ר' זאב דב"ר ע"ה לע"נ פערלה בת מלכה ע"ה לע"נ מרים בת מנחם ע"ה לע"נ חנה בת מרים ע"ה לע"נ חנה בת עיישה ע"ה לע"נ סימה רחל בת גנדל ע"ה לע"נ אבישי בן רות ז"ל	לע"נ הרב מאיר אברהם בן סופי זצ"ל לע"נ משה חי בן שמחה ז"ל לע"נ אליעזר בן עליזה זצ"ל לע"נ שלמה ירמיה בן רחל ז"ל לע"נ אברהם ישעיהו בן עליזה ז"ל לע"נ מרת עליזה בת מרים ע"ה לע"נ מרת שושנה יפה בת ר' יעקב יהודה ע"ה לע"נ יוליה בת ארקדי ע"ה

להצלחת

ארתור יוסף בן נתנאל
ורעייתו ובנו דוד שיחי'
יהי רצון שימלא ה' כל
משאלות לבם לטובה

לעילוי נשמת

ידידנו הבלתי נשכח

ראש וראשון לכל דבר שבקדושה
ממשתתפי שיעור "דף היומי"
במסירות נפש

חביב ואהוב על כל בני החבורה
הרב דוד יצחק ב"ר יעקב קניג זצ"ל
נלב"ע בשם טוב י"א אלול תשפ"ב
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת

ר' יואל בן ר' יהודה נחמן זצ"ל
נלב"ע י"ג אלול
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת

האי גברא יקירא
מוקיר רבנן ורודף צדקה
וחסד

הרב אברהם ב"ר זאב הלוי

פלדהיים זצ"ל

נלב"ע ט' אלול תשע"ו
מראשי קהילת
"מחזיקי הדת"
באנטורפן
ת.נ.צ.ב.ה.

לא לקרוא בזמן התפלה וקריאת התורה
הנצחות הערות והארות 0527614526